

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2019

rozum
acit

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení přátelé, dostáváte do rukou Zprávu o činnosti zapsaného spolku Rozum a Cit za rok 2019.

Byl to rok naplněný intenzivní prací pro naše pěstounské rodiny. Máme za sebou opět velký kus práce přímo v rodinách našich pěstounů, v oblasti vzdělávání, poradenství i terapií.

Tento rok byl pro nás všechny také rokem změn.

V dubnu jsme zdárně uzavřeli dva projekty podpořené Nadací Sirius, které jsme realizovali od září 2017 a načerpali jsme zde mnoho podnětů do naší každodenní práce.

S radostí a odhodláním jsme v listopadu zahájili realizaci dvou nových projektů podpořených z Evropského sociálního fondu. Oba projekty Rozum a Cit pro školy a Rozum a Cit pro školy v Praze jsou zaměřeny na podporu dětí s problémy v chování a učení ve škole.

V květnu jsme přestěhovali kanceláře vedení do Prahy, do krásných prosluněných kanceláří v Čestmírově ulici. V červnu se také přestěhovaly do nových prostor naše kolegyně na plzeňském pracovišti.

Od léta máme nové webové stránky, intenzivně komunikujeme také prostřednictvím sociálních sítí, především Facebooku a Instagramu.

Celý rok byl naplněn i řadou zajímavých setkání – s našimi rodinami, s kolegy, s dárci a partnery. Jedním z takových setkání byl i říjnový benefiční koncert v Benediktinském opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Emauzích. V nádherných prostorách nám svým zpěvem a hudbou rozdávali radost David Uličník a Jiří Škorpík z In Concerto. Celým večerem nás provázela paní Jitka Bláhová.

Děkuji všem svým kolegyním a kolegům za jejich práci. Jsem ráda, že mohu pracovat v týmu, kde je pro nás důležitá nejen odbornost, ale také laskavý přístup, pochopení a respekt k jedinečnosti každého našeho klienta.

Marie Vrzáková – výkonná ředitelka

DOPROVÁZENÍ

Alice Kunešová – vedoucí Doprovázení

Doprovázení pěstounských rodin nabízí Rozum a Cit, z. s. náhradním rodinám podle novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí již od roku 2013. Tuto činnost pojmáme jako pomoc pěstounům při výkonu pěstounské péče a při jejím poskytování vycházíme z poslání naší organizace, kterým je všestranná podpora náhradní rodinné péče. Považujeme tuto činnost za důležitou a smysluplnou a rádi svými aktivitami přispíváme k tomu, aby děti, které nemohou vyrůstat ve svých biologických rodinách, měly zajištěnou kvalitní péči v těch pěstounských. Naším cílem je pomáhat náhradním rodinám při vytváření láskyplného a přijímajícího prostředí pro svěřené děti.

Také v roce 2019 jsme pokračovali v poskytování doprovázení pěstounům. Klíčoví sociální pracovníci (průvodci) spolupracují s pěstounskými rodinami v rámci pěti regionálních pracovišť tak, abychom byli pěstounům co nejbližší. Doprovázení nabízíme v regionech Říčany, Praha, Plzeň, Benešov a Kutná Hora. Průvodci jsou v pravidelném kontaktu s pěstounskými rodinami a dle ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí se s pěstouny i dětmi scházejí minimálně jednou za dva měsíce. Průvodci mají často příležitost se s rodinami vídat i na vzdělávacích a odlehčovacích akcích. Průvodce poskytuje pěstounovi poradenství a spolupracuje s různými institucemi (škola, OSPOD, úřady, soudy, policie). Doprovázení zajišťujeme v tomto rozsahu:

- **odlehčovací aktivity** pro pěstouny a jim svěřené děti – pořádání různých akcí (výlety, víkendové pobyty), finanční příspěvek na letní tábory či lyžařské výcviky dětí
- **krátkodobá pomoc** – pomoc při zajištění péče o dítě po dobu, kdy se pěstoun nemůže o dítě starat (hospitalizace v nemocnici, vzdělávání, vyřizování úředních záležitostí apod.)
- **vzdělávání pěstounů**, které je ze zákona jejich povinností
- **asistovaný kontakt** dítěte s jeho biologickými rodiči, pokud to je v zájmu dítěte
- **případové konference**, které jsou nástrojem k řešení možných problémů v rodině
- zprostředkování odborné **terapeutické pomoci**.

Průvodce s pěstounem a dítětem vytvářejí Plán práce s rodinou, kde si společně stanoví krátkodobé i dlouhodobější cíle spolupráce i postup, jak cílů dosáhnout a jak jejich dosažení rozpoznat. Plán práce s dítětem je pravidelně minimálně jednou ročně aktualizován. Spolupráce je tedy vysoce individualizovaná a specializovaná na konkrétní situaci v dané rodině, důraz je kladen vždy na zájem dítěte.

Uvědomujeme si, že je důležité, aby se v rodinách často neměnila osoba průvodce, neboť jen tak se utváří vztah důvěry a porozumění, který je důležitý pro účinnou pomoc a podporu pěstounům. S profesionalizací naší činnosti je spojena i tvorba a aktualizace Standardů kvality pověřené osoby a metodik našich činností. Standardy kvality byly v roce 2019 aktualizovány a jejich obsah a soulad s praxí hodnotila kladně i inspekce poskytování sociálně-právní ochrany krajské pobočky Úřadu práce. V roce 2019 došlo k navyšování počtu uzavřených Dohod o výkonu pěstounské péče. I v následujícím období bychom rádi nabídli Doprovázení novým pěstounským rodinám.

K 31. 12. 2019 jsme na základě platné Dohody o výkonu pěstounské péče (dále jen „Dohoda“) spolupracovali s celkem 218 rodinami. V průběhu roku bylo ukončeno celkem 23 dohod z důvodu zletilosti svěřeného dítěte nebo z rozhodnutí pěstouna a uzavřeno bylo 34 nových dohod. S rodinami spolupracovalo celkem 21 průvodců.

V roce 2019 jsme celkově spolupracovali s 21 pěstouny na přechodnou dobu, kteří pečovali o 34 dětí. V tomto roce pěstouni na přechodnou dobu předali 25 dětí. Do své biologické rodiny se vrátily 3 děti, trvalý domov u adoptivních rodičů našlo 7 dětí. O 13 dětí pečují dlouhodobí pěstouni, dvě děti byly svěřeny do péče třetí osoby. Zbývajících 9 dětí zůstalo v péči pěstounů na přechodnou dobu i po sledovaném období.

Následující přehledová tabulka uvádí statistické údaje v Doprovázení, včetně složení našeho klientského portfolia v roce 2019.

CELKOVÝ POČET DOPROVÁZENÝCH RODIN K 31. 12. 2019	218
pěstounská péče na přechodnou dobu	21
příbuzenská pěstounská péče	135
dlouhodobá pěstounská péče	62

PORADENSKÉ CENTRUM

Daniela Kuhnová – vedoucí Poradenského centra

Poradenské centrum Rozum a Cit v roce 2019 provozovalo registrovanou sociální službu odborné sociální poradenství určenou ohroženým rodinám a v rámci různých projektů poskytovalo terapie zaměřené na náhradní rodinnou péči.

PORADENSKÉ CENTRUM PRO NÁHRADNÍ RODINNOU PÉČI, ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

Posláním sociální služby bylo podporovat rodiny, páry a jednotlivce, kteří se ocitli v obtížné životní situaci související s jejich partnerstvím, vztahy v rodině či náhradní rodinnou péčí. Podpora byla realizována formou rady, učení a sdílení obtížné životní situace.

V týmu Poradenského centra působili sociální pracovníci, manželský a rodinný poradce, pedagogičtí pracovníci a terapeuti, facilitátoři.

Poskytovali jsme poradenství a socioterapie osobní, telefonickou i e-mailovou formou, přijímali klienty na pobočkách v Praze, Říčanech, Benešově, Kutné Hoře a v Plzni, jezdili za nimi do jejich domácího prostředí nebo je doprovázeli na různá jednání a případové konference. Případové konference jsme i svolávali nebo facilitovali.

Odborné sociální poradenství 2019 v číslech:

KLIENTI	POČET	INTERVENCE
Děti	210	1860
Muži	76	308
Ženy	98	324
	384	2492

ČINNOST	KLIENTI	INTERVENCE
Osobní poradenství	32	70
Telefonické poradenství	16	40
E-mailové poradenství	40	
Socioterapie	269	2222
Skupiny	27	160
	384	2492

Pokračovali jsme také v dlouholeté tradici terapeutické podpory náhradních rodin.

PĚSTOUNSTVÍ JAKO LÉK, PROJEKT VE SPOLUPRÁCI S NADACÍ J&T

Do projektu bylo zapojeno 47 náhradních rodin a celkem se poskytla přímá poradenská a terapeutická podpora 56 dospělým a 16 dětem v rozsahu 149 hodin.

JSME TU I PRO TEBE, PROJEKT VE SPOLUPRÁCI S NADACÍ JISTOTA KB

Během období únor - prosinec 2019 jsme realizovali projekt, jehož cílem bylo poskytování individuálních terapií dětem předškolního věku v náhradní rodinné péči.

V rámci projektu jsme v tomto období poskytli 385 hodin terapií 21 dětem, zapojili jsme 20 náhradních rodin (v jednom případě šlo o sourozence).

BEZPEČNÉ CITOVÉ POUTO JAKO ZÁKLAD ZDRAVÉHO VÝVOJE DÍTĚTE V NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČI, PROJEKT VE SPOLUPRÁCI S NADACÍ TEREZY MAXOVÉ DĚTEM

V květnu 2019 jsme uzavírali projekt zaměřený na podporu náhradních rodin v jejich fungování, využívání vlastních zdrojů a kompetencí. Vyhodnocení attachmentu dítěte, se stalo klíčovým krokem k indikaci následné služby. V rámci projektu jsme podpořili 58 rodin.

BÝT SPOLU POMÁHÁ, PROJEKT VE SPOLUPRÁCI S NADACÍ TEREZY MAXOVÉ DĚTEM

V druhé polovině roku 2019 jsme zahájili nový projekt, v jehož rámci jsme pokračovali ve vyhodnocování attachmentu dítěte. Zároveň jsme realizovali terapeutickou skupinu pro děti z náhradních rodin, kde mohly děti posilovat své komunikační a vztahové dovednosti i sdílet své emoce. Vyhodnocení projektu proběhne v roce 2020.

VZDĚLÁVACÍ CENTRUM

David Černík – vedoucí vzdělávacího centra

VZDĚLÁVÁNÍ PĚSTOUNŮ

V roce 2019 jsme svým klientům nabídli a realizovali celkem 94 vzdělávacích akcí ve čtyřech formátech. Do nabídky bylo zařazeno 40 témat, na kterých se podílelo na tři desítky odborných lektorů. Kromě obvyklých témat oblasti náhradní rodinné péče byla naše nabídka zaměřena na osobní rozvoj pěstouna a psychohygienu. Celkově 8 pobytových akcí nabídlo kromě vzdělávacího obsahu také unikátní příležitost ke sdílení a navazování kolegiálních, mnohdy i blízkých přátelských vztahů. Všechny tyto akce byly jejich účastníky vnímány jako příjemná společenská událost. Na jednom z letních pobytů jsme dokonce s jednou z pěstounek oslavili její sedmdesátiny.

Vzdělávání pěstounů v číslech:

AKCE PRO PĚSTOUNY V ROCE 2019	AKCE
Počet realizovaných akcí pro pěstouny celkem	94
...z toho jednodenních klubů (3 hodiny)	45
...z toho jednodenních seminářů (6 hodin)	41
...z toho vícedenních seminářů (18 hodin)	3
...z toho letních pobytů (24 hodin)	5

VZDĚLÁVÁNÍ ODBORNÉ VEŘEJNOSTI

Základem vzdělávací nabídky směřované odborníkům ze státní sféry, zejména pracovníkům z oblasti sociálně-právní ochrany dětí a nestátních neziskových organizací, byly i v roce 2019 vícedenní semináře zaměřené na organizaci a facilitaci případových konferencí.

Programovou nabídku tvořily také jednotlivé moduly vzdělávacího programu Kompetenční model, které získaly během léta 2019 akreditaci MPSV. Patří mezi ně: Orientace v systému sociálně-právní ochrany dětí, Základní témata v oblasti specifik a potřeb dítěte v náhradní rodinné péči, Základní témata v oblasti specifik a potřeb rodinného systému v náhradní rodinné péči, Sebeřízení a plánování postupů práce a Komunikační dovednosti.

PROJEKTY

ZNALOST PODPORUJE KVALITU

Tento projekt podpořený Nadací Sirius jsme realizovali od září 2017 do dubna 2019. Projekt byl zaměřen na funkční a dostupnou podporu pro pěstounské rodiny. Cílem projektu bylo zefektivnit systém spolupráce v oblasti práce s pěstounskými rodinami, vytvoření sítě v regionu a rozšíření povědomí o náhradní rodinné péči.

V roce 2019 jsme v rámci tohoto projektu realizovali dvě mezioborová setkání, a to v Říčanech a ve Vlašimi, v únoru pak proběhlo poslední hodnotící setkání, které bylo společné pro obě skupiny.

Účastníci obou skupin hodnotili jako velmi přínosný jak hlubší vhled do problematiky náhradní rodinné péče, tak i možnost vnímat řešené kauzistiky očima kolegů z jiných oblastí. Zároveň účastníci vnímali jako důležitou součást své práce pravidelná kazuistická setkání k řešení problémů v rodinách s dětmi, a proto se budou obě skupiny scházet i nadále.

V březnu proběhla společná projektová konference pro oba projekty podpořené Nadací Sirius. Na tomto místě přinášíme stručné shrnutí celého projektu.

Dosažené cíle:

- Byly sestaveny dvě mezioborové skupiny, a to v Říčanech a ve Vlašimi: celkem se zapojilo 24 zástupců ze 12 institucí a NNO: zapojili se zástupci OSPOD, základní i mateřské školy, policie ČR i městské, mateřského centra, sociálních služeb a doprovázející organizace
- Účastníci skupin prošli dvěma dvoudenními semináři: Jak porozumět dítěti v NRP a MiniPride, celkem bylo proškoleno 27 osob ze zapojených institucí a NNO.
- Mezioborové skupiny se pravidelně scházely a pracovaly na vybraných kazuistikách rodin s dětmi, které mají problémy, a to jak ve škole, tak doma. Celkem proběhla 4 kazuistická setkání v každém regionu. Každé setkání trvalo 2 – 3 hodiny a byla zde řešena vždy jedna nová kazuistika. Skupina se také vždy vracela ke kazuistikám z předchozích setkání a reflektovala vývoj případu.
- Účastníci skupin si uvědomují svoji roli v systému práce s rodinou i při řešení konkrétní kazuistiky

Výstupem tohoto projektu je vypracovaná metodika nastavení mezioborové spolupráce odborníků dle potřeb v oblasti náhradní rodinné péče v regionu – “Mezioborová spolupráce jako nástroj funkční podpory náhradních rodin”.

KOMPETENČNÍ MODEL PRACOVNÍKA DOPROVÁZENÍ

V roce 2019 byly úspěšně dokončeny všechny etapy projektu Kompetenční model pracovníka Doprovázení, na kterém Rozum a Cit, z. s. spolupracoval s organizací Dobrá Rodina o. p. s. Celková doba realizace byla 20 měsíců (září 2017 - duben 2019).

Projekt se zaměřoval na nalezení systémového řešení v oblasti řízení kvality práce doprovázejících organizací. Hlavním záměrem a současně i cílem tohoto projektu bylo jasně definovat multioborové kompetenční požadavky na pracovníky doprovázení a vymezit tím jednoznačně jejich roli se všemi možnostmi, limity i hranicemi a navrhnout komplexní proces rozvoje požadovaných kompetencí, tzn. vytvořit nástroj, který se uplatní jak ve fázi personálního plánování anebo náboru nových pracovníků při stanovování vstupních kvalifikačních požadavků, tak především v následném procesu jejich systémového profesního a osobnostního rozvoje s důrazem na kvalitu a šíři poskytované podpory doprovázeným pěstounům.

Výsledky a výstupy projektu Kompetenční model definují devět klíčových kompetencí, které dále konkretizuje na celkově 44 dílčích schopností a dovedností, kterými by měl každý doprovázející pracovník během své pracovní kariéry disponovat v určité úrovni a kvalitě osvojení či zvládnutí. Vytvořená on-line aplikace tyto úrovně zaznamenává a navrhne vhodné rozvojové nástroje. S výsledkem pak může pracovat sám hodnocený, jeho hodnotitel nebo kdokoli, kdo zajišťuje interní vzdělávání pracovníků apod. Proces uzavírá využití konkrétního podpůrného nebo rozvojového nástroje. Tím pro začínající průvodce může být např. právě speciálně vytvořený a pilotně ověřený pětimodulový vzdělávací program viz níže nebo jeho část. Ke všem fázím tohoto procesu je možné se vrátit a sledovat progres u pracovníků např. v cyklických hodnoceních.

Všech pět modulů rozšířilo nabídku programů našeho vzdělávacího centra. První čtyři moduly mají akreditaci MPSV ČR.

Modul 1	Orientace v problematice sociálně-právní ochrany dětí
Modul 2	Základní témata v oblasti specifík a potřeb dítěte v náhradní rodinné péči
Modul 3	Základní témata v oblasti specifík a potřeb rodinného systému v NRP
Modul 4	Sebeřízení a plánování postupů práce sociálních pracovníků z oblasti SPOD
Modul 5	Komunikační dovednosti

Projektové výsledky obou výše uvedených projektů byly představeny na projektové konferenci konané 26. 3. 2019 za účasti 35 zástupců ze 17 organizací a institucí.

PROJEKTY ROZUM A CIT PRO ŠKOLY A ROZUM A CIT PRO ŠKOLY V PRAZE

V rámci podpory Evropské unie, Evropského sociálního fondu, Operačního programu Zaměstnanost resp. výzvy Podpora inovativních služeb pro ohrožené děti a rodiny a Výzvy na podporu sociálního začleňování v Praze (2. výzva) započala organizace v listopadu 2019 realizovat projekty **Rozum a Cit pro školy** č. CZ.03.2.X/0.0/0.0/17_076/0011465 **Rozum a Cit pro školy v Praze** č. CZ.03.2.X/0.0/0.0/18_095/0011274.

Cílem obou projektů je komplexně podpořit děti s problémy v učení a chování ve škole a jejich rodiny resp. ověřit, zda zavedení cílené podpory povede ke zvýšenému zkvalitnění jejich života resp. k eliminaci nežádoucího chování a problémů v učení ve škole.

Podpora bude zajištěna na dvou úrovních. Základní podporu dostanou děti s problémy v učení a chování prostřednictvím cíleného působení vyškolených osob z řad pedagogických pracovníků na dané škole. Pedagogickým pracovníkům budou pak k dispozici externí odborní garanti. Stěžejním úkolem této úrovně podpory je vedení dětí prostřednictvím metodických materiálů, které v rámci projektu vzniknou, ale i zmapování potřeb dítěte s problémy v chování a učení a jeho rodiny vč. možnosti vytvoření plánu individuální podpory.

Podpora dítěte může zůstat v základní rovině, pokud se ukáže jako dostačující. Na další úrovni bude možné dítě s rodinou nasměrovat na tým externích odborníků.

V roce 2019 byly v rámci obou projektů vykonány zejména přípravné práce tj. sestavení základního týmu realizátorů a nastavení základních principů managementu projektu. V následujících letech 2020 a 2021 bude vytvářena a v praxi ověřována metodika projektu.

SOUHRN ČINNOSTÍ

V RÁMCI POVĚŘENÍ K VÝKONU SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY V ROCE 2019

- Pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě
- Poskytování nebo zprostředkování poradenství rodičům při výchově a vzdělávání dítěte a při péči o dítě zdravotně postižené
- Činnost zaměřená na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku
- Pořádání přednášek a kurzů, v rámci poradenské činnosti, zaměřených na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou
- Poskytování poradenské pomoci fyzickým osobám vhodným stát se osvojiteli nebo pěstouny a osvojitelům nebo pěstounům v souvislosti s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče
- Uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče
- Poskytování výchovné a poradenské péče při výkonu pěstounské péče osobě pečující, s níž jsme uzavřeli dohodu o výkonu pěstounské péče
- Převzetí zajišťování příprav žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče k přijetí dítěte do rodiny

FINANČNÍ ZPRÁVA

Organizace Rozum a Cit, z. s. není založena za účelem podnikání a hospodaří dle schválených Stanov. Ve vlastnictví eviduje pouze drobný dlouhodobý hmotný majetek a nehmotný majetek evidovaný na rozvahových a podrozvahových účtech, peněžní prostředky jsou soustředěny na jediném bankovním účtu vedeném u Raiffeisen Bank, a. s.

PŘEDSEDNICTVO ROZUM A CIT, Z. S.:

- Předseda předsednictva – Mgr. Juraj Málík
- Členka předsednictva – PhDr. Věduna Bubleová
- Členka předsednictva – Ilona Černá

Zdroje financování		
Položka	Částka v Kč	Podíl v %
Dotace celkem	13 995 706	87,53
Státní příspěvek na výkon pěstounské péče	11 013 482	68,88
MPSV- dotace na sociální službu	2 572 947	16,09
Evropský sociální fond, Operační program zaměstnanost	334 277	2,09
Město Říčany	45 000	0,28
Město Benešov	30 000	0,19
Nadační příspěvky a dary celkem	1 495 602	9,35
Nadace J&T	392 900	2,46
Nadace Terezy Maxové dětem	24 466	0,15
Nadace Jistota KB	172 463	1,08
Nadační fond Rozum a Cit	130 000	0,81
Nadace Sirius	148 097	0,93
Nadační fond Tesco	30 000	0,19
Nadace O2	30 000	0,19
Globus Lepší svět	50 000	0,31
Nadace rozvoje občanské společnosti	10 000	0,06
Firmy a individuální dárci	507 675	3,17
Ostatní výnosy celkem	499 018	3,12
Výnosy od klientů a z externího vzdělávání	242 744	1,52
Jiné ostatní výnosy	24 938	0,16
Čerpání z rezervního fondu	231 335	1,45
CELKEM VÝNOSY	15 990 327	100

PODĚKOVÁNÍ DÁRCŮM

Za finanční podporu našich projektů děkujeme:

- MPSV
- Evropskému sociálnímu fondu
- Městu Říčany
- Městu Benešov
- Nadaci J&T
- Nadaci Terezy Maxové dětem
- Nadaci Jistota KB
- Nadačnímu fondu Tesco
- Globus Lepší svět
- Nadaci rozvoje občanské společnosti
- Nadaci O2
- Nadaci Sirius

Zvláštní poděkování za dlouholeté partnerství a finanční podporu naší činnosti patří **Nadačnímu fondu Rozum a Cit** a **Absolutum Boutique Hotelu**.

Za finanční a jinou podporu děkujeme firmám **Poradca podnikatela, spol. s r.o.** a **S-EPI, s.r.o.**

Za finanční podporu děkujeme také:

- MidgardEquity s. r. o.
- SANDAPU s. r. o.
- E.N.G. Property a. s.
- Advokátní kancelář Mgr. Renata Wachtlová
- SUDOP PRAHA a. s.
- SPIE Elektrovod, a. s.
- TPA Audit s. r. o.
- GOLF CLUB HODKOVIČKY, z. s.
- KFP trénink, s. r. o.
- Ing. Rostislavu Kunešovi
- MUDr. Halině Kačinské
- Lence Švehlové
- Daniele Bibenové
- Mgr. Václavu Slavičkovi
- Ing. Pavlu Kuře

Děkujeme všem dárcům za podporu, kterou poskytují náhradním rodinám a umožňují tak dětem v náhradní rodinné péči žít co nejnějsí život v láskyplném prostředí rodiny.

Rozum a Cit, z. s.

Na Výsluní 2271
251 01 Říčany

rozumacit@rozumacit.org
www.rozumacit.org

číslo účtu: 268043028/5500

Grafické zpracování: Jakub Cejpek